

КЪСОГЛЕДА АМЧНОСТ

SHORT-SIGHTED GREED

Най-прекият път за автомобили до Седемте рилски езера минава през Паничище. Високопланинският курорт е кръстен на близкото езеро, чиято повърхност била чиста и гладка като паница. Днес езерото Паница е буренясало и замърсено, а по тесния път към курорта, виещ се над дълбоката пропаст, се разминаваме на косям с бетоновози и камиони. В Паничище от близо година почти денонощно се секат дървета и се разчистват терени за луксозни хотели. От енергичната строителна дейност всичко в района е покрито с дебел слой прах. Мечките, подплашени от шума, са се скрили в отдалечени части на планината. Совите не се обаждат нощем.

Всичко започва от амбициите на община Сапарева баня да заприлича на големите зимни курорти Банско и Боровец. Миналата година в Паничище са продадени първите пет парцела с обща площ около 100 декара. Внесеният за одобрение в Министерството на околната среда и водите проект за нови ски-писти и седалков лифт Паничище - Езерата - връх Кабул обаче е отхвърлен и върнат за преработване. През август екологичните организации алармираха, че пътят от Паничище за хижа "Пионерска" се разширява незаконно и без каквито и да било противоерозионни мерки. Проверката им установи, че почти 1/2 от трасето на проектирания лифт преминава през защитени територии на националния парк "Рила".

The shortest route to the Seven Rila Lakes by road runs through Panichishte. This high mountain resort is named after the nearby lake whose surface was once as clean and smooth as a plate (*panitsa* in Bulgarian). Today Lake Panitsa is weedy and dirty, and driving to the resort along the narrow road which winds high above the deep gorge, we squeeze past lorries and cement mixers. In Panichiste, trees are being cut down and land is being cleared to make way for luxury hotels. This has been going on around the clock for almost a year now. Because of the intense construction activity, everything in the region is covered in a thick layer of dust. Frightened by the noise, the bears have retreated deep into the mountains. And you can no longer hear the owls at night.

It all started when the local authorities in Sapareva Banya decided they wanted to turn their municipality into a major winter resort like Bansko and Borovets. Last year they sold off five land plots with a total area of approximately 25 acres in Panichishte. But their project for new ski runs and a chair lift between Panichiste, the Seven Rila Lakes and the Kabul Peak, which they had submitted for approval to the Ministry of Environment and Water, was rejected and returned for revision. In August several environmental organisations raised the alarm that the road from Panichishte to the Pionerska Chalet was being widened illegally – and without any anti-erosion measures. They had also checked and found that almost half the planned gondola track runs through protected areas of the Rila National Park.

На 30 август екип на сп. Bulgaria Air видя с очите си как работници изливат бетонните основи на два стълба за лифт непосредствено под долната станция на ски-влека до хижа "Рилски езера", а булдозери и багери разширяват и заравняват пътя. Барьерата, поставена в началото на отклонението за хижата, беше брутално изкривена и изместена. Табелата с надпис, забраняващ навлизането на автомобили в националния парк, бе замазана с бяла боя. Сякаш някаква паралелна власт, за която не съществуват закони, бе поела нещата в ръцете си и безочливо демонстрираше мускули и непукизъм.

На 3 септември министърът на околната среда и водите Джевдет Чакъров обяви, че ще състави на кмета на община Сапарева баня акт за административно нарушение. Основанието е, че местните власти са започнали реконструкцията на пътя тихомълком, без да е извършена оценка за въздействие върху околната среда.

Природозащитниците обаче настояват за по-строги мерки. Те искат прокуратурата да се намеси, а Дирекция за национален строителен контрол да спре незаконното строителство в парка. На 4 септември вечерта еколози с разветви трибагренници блокираха движението в София, като пресичаха многократно пешеходните пътеки и разпиляха по тях кашони с надписи "Незаконен хотел". И като доказателство, че това не е само нашенска неразбория, сред скандиранията "Рила" и "Искаме природа, не бетон", се чуваха възгласи на френски и испански език. ■

On 30 August a team from this magazine saw with their own eyes how workers were pouring the concrete foundations for two pylons immediately below the lower station of the ski lift to the Rilski Ezera Chalet while bulldozers and excavators were widening and levelling the road. The barrier at the turn in the road to the chalet was brutally twisted and moved aside. The sign prohibiting cars from entering the national park was painted over in white. It was as if a parallel power immune to all laws had taken things in its own hands, and was now arrogantly flaunting its muscle and hubris.

On 3 September, Minister of Environment and Water Djevdet Chakarov declared that he would issue the mayor of Sapareva Banya Municipality with a written statement on the administrative violation because the local authorities had begun reconstructing the road without prior notification and without conducting an environmental impact assessment.

Environmentalists, however, are calling for tougher measures. They want the prosecutor's office to take action, and the Directorate for National Construction Control to stop the illegal construction work in the park. On the evening of 4 September, environmental activists blocked traffic in Sofia, waving national flags and walking back and forth across pedestrian crossings on which they scattered cardboard boxes inscribed with the words 'Illegal hotel'. And as proof that this is not a typically exclusive Bulgarian mess, the slogans chanted by the demonstrators – "Rila!" and "We want Nature, not concrete!" – were interspersed with cries in French and Spanish. ■